



# Lastenpsykiatria ja sosiaalityö

Sari Intonen

Sosiaalityöntekijä, perheterapeutti YET

06.11.2020

# Ajankohtaisen pohdinnan lähtökohtana...

- joitain ajatuksia lastenpsykiatrian ja kunnallisen sosiaalityön yhdyspinnasta yhteisten lapsiasiakkaiden ja heidän perheidensä kanssa työskentelyssä
- joitain ajatuksia sosiaalityön ja sosiaalityöntekijän työskentely- ja tulokulmasta lastenpsykiatrialla hoidossa olevien lasten
  - lapsi- ja perhekohtaisessa työskentelyssä
  - moniammatillisessa työryhmätyöskentelyssä

# Vastuualueen yksiköt



- **Perhe- ja pikkulapsipsykiatrian yksikkö**
  - polikliininen työskentely, myös raskaana olevat
  - perheosasto
- **Lastenpsykiatrian alkuarviointiyksikkö**
  - kiireetön polikliininen työskentely
  - hoitotakuu 6 viikkoa
- **Lastenpsykiatrian avohoidon yksikkö**
  - polikliininen työskentely
- **Lasten neuropsykiatrian yksikkö**
  - polikliininen työskentely
  - päiväosasto
- **Lastenpsykiatrian osasto- ja akuuttihoidon yksikkö**
  - päivystys ja kiireellinen polikliininen työskentely
  - kokovuorokausiosastohoito
- **Lasten oikeuspsykiatrian yksikkö**
  - konsultaatiot
  - poliisin virka-apupyynnöstä





”Lapsi tuo perheen  
hoitoon”

## Lapsen ja hänen elämäntilanteensa kokonaisuus

- Lapsi on kiinteä osa omaa perhettään ja läheisiään sekä lisäksi suhteessa muun sukunsa sekä yhteiskunnan eri toimintaympäristöjen kokonaisuutta, joka muuttuu lapsen iän myötä. Tähän kuuluu myös hänen käytössään ja ympärilleen rakentunut sote-kentän palvelut ja siihen liittyvät henkilöt.
- Lapsen ”elämän repussa” on kaikki mitä hän siihenastisen elämän aikana on mm. kokenut, nähnyt ja saanut.
- Lapsen tämänhetkiset arjen elämän puitteet, jotka osin rakentuu hänestä huolehtivien sekä yhteiskunnan eri rakenteista päättävien aikuisten mahdollistamista asioista.



*sosiaalityötä huomioiden em. konteksti ja oman työn  
perustehtävä!*

# ”Mistä oikein on kysymys”

- Havainnointi, asioiden tutkiminen ja tiedon hakeminen
- Ymmärryksen hakeminen tapahtuu kaikissa niissä paikoissa joissa lapsi on ja vaikuttaa

Esim.

Vanhemmat

Lapsen  
asioista  
vastaava  
sos.tt

Päiväkoti

Psykologi

Tukihenkilö

Opettaja

Perhetyöntekijä

Koulunkäynnin  
ohjaaja

Ymmärryksen  
hakeminen



# Ymmärryksen muotoutumista ja jäsentymistä rupeaa tapahtumaan...

- Voidaan ruveta näkemään lapsen oireilulle mm. **altistavia tekijöitä**, oireita **laukaisevia tekijöitä** ja tiedon ja ymmärryksen lisääntyessä **suojustekijöitä** sekä myös mahdollisesti oireita **ylläpitäviä tekijöitä**.
- Systemisen näkökulman ja hypoteesityöskentelyn kautta ymmärrys lisääntyy ja laajenee entuudestaan jaetun toisten muodostaman ymmärryksen kanssa.



niin lastenpsykiatrialla moniammatillisessa työryhmässä kuin yhdessä eri yhteistyökumppaneiden kanssa!

**Huomioiden koko ajan vuoropuhelu ja työskentely lapsen ja hänen perheensä kanssa!**

# Lakiin ja säädöksiin perustuen

- Monialainen yhteistyö (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, 41§)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyö (Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 32§)
- Terveydenhuollon erityiset velvollisuudet (Lastensuojelulaki 417/2007, 15§)

” Terveyskeskuksen ja sairaanhoitopiirin on annettava lapsi- ja perhekohtaisessa lastensuojelussa asiantuntija-apua ja tarvittaessa järjestettävä lapsen tutkimus sekä hoito- ja terapiapalveluja lapselle. Lapsen tarvitsemat seksuaalisen hyväksikäytön ja pahoinpitelyn epäilyn selvittämiseen liittyvät palvelut on järjestettävä kiireellisenä.”



**Monitoimijuus**



# Sosiaalityö ja mielen sisäinen työskentely



”Mentalisaatio tarkoittaa pyrkimystä ymmärtää samanaikaisesti itseä ja toista. Se on aktiivista ja myönteistä uteliasta ihmettelyä ja kuvittelua, joka auttaa tulemaan tietoiseksi oman ja toisen käyttäytymisen taustalla olevista ainutkertaisista mielentiloista, näkökulmista ja kokemuksista”

(Mattila&Rantala 2019)

**Mentalisaatio**

Voiko olla, että Ville menettää malttinsa ja alkaa lyömään aina kun...  
koska hän näissä tilanteissa muistaa...

Mikä mahtoi saada minut toimimaan äsken Villen työntekijänä näin...

Mitä sinä äitinä luulet Villen...



# Tarvitsemme mm.

- Suhteeseen ryhtymisen
- Liittymisen
- Asioiden äärelle pysähtymisen
- Dialogin
- Vastavuoroisuuden
- Reflektiivisyyden
- Ajan ja paikan tälle kaikelle



**Mahdollistaa kohdatuksi ja kuulluksi tulemisen kokemuksen niin lapsen ja hänen läheistensä kuin myös muiden lapsen elämässä olevien toimijoiden osalta!**



**Kiitos!**

**Sari Intonen**

**[sari.intonen@pshp.fi](mailto:sari.intonen@pshp.fi)**

**p. 050 3065489**